

ODPIRANJE GROBOV

BOŽIDAR FINK

Dogodki zadnjega časa so sprožili proces, v katerem so se znašli pod obtožbo pred zgodovino in slovenskim, pa tudi pred svetovnim javnim mnenjem komunistična partija, vodilne partijske osebnosti, partizanstvo kot izvršitelj partijskih naklepov in partizani, kolikor so se zavestno udeleževali revolucionarnih dejanj. Obtožba se nanaša predvsem na množične poboje po koncu vojne, razširiti pa jo je treba na vodenje stalinistične boljševiške revolucije pod sovravno zasedbo, na upor proti zakoniti vladi in njeni vojski v domovini ter na teroristična dejanja proti domačim ljudem tudi v vsem vojnem času.

Zdi se, da proces, ki lahko pripelje do moralne, politične in kazenske obsodbe, vpliva bojazen tistemu delu slovenske družbe, ki nosi moralno in pravno nasledstvo fundamentalističnega režima bližnje preteklosti.

V tem stanju razumljive pretresenosti se je oglasila dr. Spomenka Hribar, ki si je nadela vlogo zagovornice v obtožbenem procesu.

Priznati je treba, da jo igra spretno, vendar ne prepričljivo.

Ko govori o povojnih pobojih, jih brez pridržka priznava za materialen zločin, za katerega je odgovorna KP Jugoslavije, njej podrejena vodstva republiških partij in njihove organizacije. Pritožuje se tudi nad državo, ki še vedno nima predstave o tem, kako bo dokončno uredila uprašanje grobišč. Skrbi jo, da bomo sodobniki zapadali v medsebojno sovražnost in maščevalnost, in predlaga, naj bi ne delali novih krivic, mrtve pa naj pokopljemo z veliko ljubezni v nacionalni zgodovinski spomin, da jih ne bomo več klicali za priče svojega početja in jih stranke ne bodo izkoriščale za svoje politične interese. Priznanje krivde in poziv naj bi bila priprava na nadaljnjo obrambno strategijo, a ne prepričata. Strašna preteklost naj bi bila torej pozabljena, mrtve naj spoštujemo, a samo kot mrtve, iz njihovega življenja pa naj jim ostane sramotni pečat kolaborantstva. Sedanje politične in družbene sile, ki so v celoti ali deloma naslednice partijskega aparata, naj bi bile rešene podedovane objektivne ali moralne odgovornosti. Pobita in pollačena stran naj bo torej še naprej tibo v svoji nečasti, zmagovalci pa naj nemoteno vladajo ter uživajo časti in materialne ugodnosti.

Vendar zagovornica ne priporoča samo stanja pokopališkega miru in dokončne vdaje, ampak poskuša tudi neposredno zagovarjati partijo in njene voditelje. Nikjer drugje menda niso preganjali tistih, ki so

pobijali kolaborante. Iz tega naj sledi, da tudi pri nas ne smejo biti preganjani. To pa ni argument za nekaznivost, tudi če bi pri nas sploh bilo kaj take kolaboracije, kot je bila v drugih zasedenih evropskih državah. Saj kolikor je bilo sodelovanja, je bilo neposredno nujno zaradi preskrbe in javnega reda, oborožena obramba pa je bila izsiljena po partizanskem terorju, pred katerim je bilo treba ubraniti vsaj najnujnejše možnosti za preživetje. Branilcev življenja in domov se misel o sodelovanju s sovražnikom zaradi njegovih vojnih ciljev ni niti dotaknila. Povsem brezumna pa bi bila trditev, da so sodelovali v naklepih za uničenje svojega naroda. Primerjava z ravnanjem drugod ni zadeta in bi tudi ne bila upoštevana, če bi bila predpostavka resnična.

Obramba obtoženih v zgodovinskem procesu gre še dalje. Potem ko je taktično sprejeto, da je partija s svojim vodstvom odgovorna za povojne poboje, je zdaj treba ublaževati vtis o njeni zločinski naravi. Po zmagi je res nekaj zagrešila, prej pa je vendar vodila upor proti okupatorjem. In ko je dobila neomejeno oblast, je prinesla slovenski družbi pozitivne spremembe, kot so laična družba, enakopravnost žensk in socialna uravnovešenost. Sicer pa da so bili posamezniki usajeni v partijski tok po nepopoljni predpostavki in zato za opredelitev niso odgovorni. Ta argument ne more veljati. Navedene pozitivne spremembe so se zgodile povsod v svetu, in sicer brez revolucionarnega nasilja, socialni determinizem pa je zavrnjen v znanosti in zakonodaji. Kolektivna krivda je nesmisel, za družbene organizme se psihološki razlogi ne morejo uporabiti. Ni torej razloga, da bi komunistična partija ne smela biti označena za zločinsko.

Tudi utemeljevanje, da partizanstvo ne more biti okrivljeno za povojne poboje, ni sprejemljivo. S spremembo znamenj in imena se ne spremeni bistvo. Če pobojev v maju 1945 ni izvrševalo partizanstvo, tudi ni triumfiralo v zmagi. Partizanstvo ni bilo privid, ki zdaj je, v naslednjem trenutku ga ni. Kot prej je ostalo še kako dejavno z istim vodstvom in moštvom ter z enakimi metodami in nameni.

Zagovor se končno prevesi v protioptozbo. Za povojne poboje naj bi bila soodgovorna Cerkev, ki je v privatnem interesu zaradi obrambe svojega ideološkega, političnega in socialnega gospostva poklicala na pomoč okupatorja. Pod njenim vplivom so pomagali ovajali okupatorju domače ljudi, da jih je pobijal, in so tudi sami pobijali. Cerkev je pripeljala preproste kmečke fante v službo okupatorja in jih tako

spravila na rob brezen. To je sprevrčanje zgodovinskih dejstev, obrekovanje, zbujanje verskega sovraštva in se približuje kvalificiranemu nasilništvu, saj se s to hudo žalitvijo povzroča v javnosti zgražanje in prestrašenost številnih članov Cerkve. Sicer bi pa tako ravnanje Cerkve, tudi če bi bilo resnično, ne upravičevalo pobojev in ne zmanjševalo krivde zanje. Razlog z nasprotno obtožbo ima očitno samo ta namen, da prvoobtožena stran najde v sodbi javnega mnenja nekaj opravičila zaradi tuje krivde.

Delo,
Sobotna priloga,
24.11.2001

DOBRODOŠLI!

V petek, 5. aprila, bo prišla na obisk v Argentino skupina članov Parlamentarne komisije za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu Državnega zbora Republike Slovenije. Delegacijo sestavljajo predsednik komisije **Franc Pukšič** ter člani **Jože Avšič**, **Jožef Kavtičnik**, **Samo Bevk**, **Bogdan Barovič** in **dr. Jožef Bernik**. Spremlja jih sekretarka komisije **Tatjana Kuster**.

Že naslednji dan, v soboto 6. aprila, bodo obiskali šolo v Slovenskem domu v San Martinu, Slovenski srednješolski tečaj ravnatelja Marka Bajuka, si ogledali Slovensko hišo in se srečali z Medorganizacijskim svetom slovenske skupnosti v Argentini.

V območju naše skupnosti bodo obiskali Slovence v Mendozii v četrtek 11. t.m. in Slovence v Bariločah v petek

12. V nedeljo 14. pa bodo najprej obiskali slovensko zavetišče Rožmanov dom, nato pa se udeležili dobrodelnega kosila odseka San Justo Zveze slovenskih mater in žena, v Našem domu. Tam bo tudi kratek kulturni program. Ogledali pa si bodo latko še nadaljevanje mladinskega MTO, ki se bo popoldan odvijal v domu.

Obiskali bodo tudi domove predvojnne emigracije in sicer Podporno društvo Triglav v nedeljo 7., Slovensko društvo Triglav v Rosario v ponedeljek 8., Prekmursko društvo v Bernalu, v soboto 12. ter prekmurske rojake v Urugvaju v ponedeljek 15. aprila.

V želji in upanju medsebojnega razumevanja in spoštovanja ter plodnega razgovora s slovenskimi parlamentarci, jim izrekamo toplo dobrodoščilo.

SLOVENSKI UTRIP

NOV MEJNI PREHOD MED SLOVENIJO IN MADŽARSKO

Predsednika Slovenije in Madžarske Milan Kučan in Ferenc Madl sta odprla mednarodni mejni prehod Čepinci-Verica (Ketvoelgy) med Slovenijo in Madžarsko. S tem je povsem izpolnjen sporazum o odprtju novih mejnih prehodov na skupni državni meji, ki sta ga državi podpisali maja 1992 na Ptuj in je predvidel odprtje petih novih cestnih prehodov med državama, tako da jih je zdaj sedem. Oba predsednika sta ob tem poudarila velik pomen prehoda za obmejno prebivalstvo, čeprav bo v uporabi le kratek čas, saj bo z vstopom obeh držav v EU postal nepotreben.

Madžarski predsednik je povedal, da bodo v kratkem uredili cesto do mejnega prehoda Martinje, tako da bo lahko postal mednarodni, na mejnem prehodu Hodoš pa naj bi dovolili vožnjo lažjim tovornjakom.

PRAZNOVANJE VELIKE NOČI V SLOVENIJI

V slovenskih stolnicah je na veliki četrtek potekalo somaševanje vseh duhovnikov, med katerim so obnovili duhovniške obljube. Pri tej maši škof posveti tudi olja (krstno olje, krizmo in bolniško olje), ki jih duhovniki in škofje uporab-

ljajo pri deljenju zakramentov. V Ljubljani je somaševanje vodil ljubljanski nadškof in slovenski metropolit Franc Rode, v Mariboru škof Franc Kramberger in v Kopru škof Metod Pirih.

Na veliki petek je bogoslužje v ljubljanski stolnici vodil škof Andrej Glavan v sodelovanju z nadškofom Rodeom in stolnimi kanoniki, v Mariboru stolni župnik Stanko Lipovšek in v Kopru škof Pirih.

Vstajensko slovesnost in slovesno mašo so v svojih stolnicah vodili vsi trije škofje.

Naškofo Rode pa je popoldne v cerkvi svetega Jožefa daroval tudi potresno pobožnost ob 107. obletnici ljubljanskega potresa, ko so Ljubljančani zaobljubili procesijo na velikonočni ponedeljek (glej sliko).

FARAONSKO LETALO

Slovenska vlada se je odločila kupiti novo letalo. A za manjše večine je letalo preveliko in preveč luksuzno. Nakup novega državnega letala ima podlago predvsem v varnostnih, strokovnih in ekonomskih

dejavnikih, izbira tipa letala pa je bila izvedena po predpisanih postopkih, so na očitke glede neracionalnosti omenjenega nakupa demantirali v uradu predsednika vlade. Premier je pristal, da preveri možnost nakupa manjšega letala in možnost odstopa od že sklenjene pogodbe, kar pa bi vlado „po prvih izračunih stalo pogodbene kazni več milijonov dolarjev“. Glede očitkov o visoki ceni letala v uradu trdijo, da se vlada za nakup letala višjega cenovnega razreda ni odločila zaradi „luksuznih razlogov“, temveč zaradi njegovih sposobnosti, saj je to edino letalo v tej kategoriji, ki lahko leti izven letalskih poti. Obenem dodajajo, da imajo nekatere vlade, na primer italijanska in nemška, še dražja letala, letala Falcon pa imata tudi francoska in portugalska vlada. Gotovo je za vlado Slovenija bogatejša od Nemčije, da si lahko privoščiti tako letalo.

URE SO PREMAKNILI NA POLETNI ČAS

V skladu z uredbo o določitvi prehoda s srednjeevropskega časa na poletno računanje časa v letih od 2002 do 2006 so v Sloveniji ure v nedeljo ob 2. zjutraj premaknili za eno uro naprej, torej na 3. uro. Tako je urna razlika med Argentino in Evropo sedaj 5 ur.

Pričel se je drugi MTO

Z udeležbo šest fantovskih in šest dekliških ekip se je pretekli ponedeljek v Našem domu v San Justo pričel Drugi medkrajevni turnir v odbojki. Rezultati in komentar na strani 3.

GLEJ...

OSKAR TUDI ZA SLOVENIJO 2

PISMA BRALCEV: RAZMIŠLJANJE O SLOGI 4

SPOMINI NA ADROGUE 3

„CINCO DIAS“ O SLOVENIJI 6

OSKAR TUDI ZA SLOVENIJO

Na letošnjem podeljevanju hollywoodskega oskarja so kot najboljši tuji (neameriški) film izbrali Nikogaršnji zemljo, ki je tekmovala kot bosanski film. Vendar ga v Sloveniji imajo tudi za svojega, saj je h končnemu izdelku scenarista in režiserja Danisa Tanoviča poleg naravnih lepote Notranjske, obeh izvršnih producentov - Igorja Pedička iz Casablance in Dunje Klemenc iz Studia Maj - namreč prispevala tudi več kot polovico avtorske ekipe, igralce Tanja Ribič, Zvone Hribar, Brane Završan, Matej Recer, scenografa Duška Milavca, kostumografko Zvonko Makuc, maskerje ter celotno snemalno tehnično in organizacijsko ekipo. Desetodstotni finančni vložek pa je prispeval Filmski sklad Republike Slovenije.

Prva klapa Nikogaršnje zemlje je padla ponoči 9. julija leta 2000 v vasi Bač pri Knežaku blizu Pivke. V Sloveniji pa je snemanje končalo 24. avgusta 2000.

Film pripoveduje zgodbo dveh vojakov, ki leta 1993 med vojno v BiH obtičita na ozemlju med dvema sovražnima stranema, na nikogaršnji zemlji. Vojaka skušata na različne načine poiskati pot iz nenavadne zadrege. Pogumni narednik Združenih narodov jima pri tem, kljub ukazu, naj ne posreduje, priskoči na pomoč. Nastala situacija ob prisotnosti časnikarjev postane mednarodni incident. Vojaka se skušata sredi obupa in norosti, ki vojno spremljajo, pogajati za svoji življenji. V situaciji je vpletenih več strani, svetovni mediji pa nestrpnjo čakajo na izid.

Ta francosko-slovensko-italijansko-belgijsko-britanska koprodukcija je doslej na različnih festivalih prejela številne nagrade, skupaj že 38 nagrad, med drugim nagrado za najboljši scenarij na festivalu v Cannesu, nagrado občinstva na festivalih v San Sebastianu, Bejrutu, Sao Paulu, Cottbusu, Los Angelesu, New Yorku, nagrado za najboljši evropski scenarij v Berlinu, v Los Angelesu nagrado zlati satelit in zlati globus kot najboljši tujejezični film nagrado za najboljši tuji film na festivalu v Teheranu ter nagrado občinstva na festivalu frankofonskega filma v Bratislavi.

Literarna nagrada vstajenje Miroslavu Košuti

Miroslav Košuta je prejemnik 39. tržaške literarne nagrade Vstajenje za zbirko pesmi **Pomol v severno morje** in za celotni pesniški opus.

Nagrado podeljujejo zamejskim in zdomskim pesnikom, pisateljem in znanstvenikom, saj ti ustvarjajo v težjih razmerah kakor v matični domovini, imajo manjši odziv in navadno ne dosežejo nobenega drugega javnega priznanja. Denar za nagrado od leta 1973 prispeva Zadržna kraška banka z Opčin.

Poezija Miroslava Košute opozarja nase s svojo umetniško in humanistično odličnostjo ter sporočilno samosvojestjo. V vsem pesniškem opusu ostaja Košuta ustvarjalec, ki še vidi bivanjsko tematiko in odkriva bistvene prvine našega bivanja v močnem zajemu

konkretne slovenske obmorske stvarnosti Krasa in Trsta. Poudariti velja tudi stilno plat njegove poezije, njeno kultiviranost, prethtano izraznost in sočno podobenje, ki jo delajo intimo slovensko in primorsko, pa tudi širše sredozemsko, je v utemeljivi zapisala komisija za literarno nagrado vstajenje v sestavi Lojzka Bratuž, Robert Petaros, Zora Tavčar, Zorko Harej, Diomira Fabjan Bajc, Neva Zaghet in Marij Maver.

Košutino zbirko je komisija izbrala izmed 23 del zamejskih in zdomskih avtorjev iz lanske izvirne knjižne bere. Avtorju bodo nagrado izročili v ponedeljek, 8. aprila, v Peterlinovi dvorani v Trstu.

Nagrado Vstajenje je dobilo tudi več ustvarjalcev iz zdomstva in Argentine.

ŠTUDIJ V SLOVENIJI

Veleposlaništvo Republike Slovenije nam je poslalo informacije Ministrstva za šolstvo in šport RS za možnost študija v Sloveniji.

Obsega pogoje za do-diplomski študij (ali njegovo nadaljevanje) na ljubljanski ali mariborski univerzi ter na drugih višjih strokovnih šolah, za slovenske izseljence (tudi brez slovenskega državljanstva).

Obsega še pogoje za krajše izpopolnjevanje slovenističnih študij od 3 do 12 mesecev, in za celoletno šolo slovenskega jezika na filozofski fakulteti v Ljubljani, kakor tudi pogoje za pridobitev štipendije ali za bivanje v študentskem domu. Dodano je splošno pojasnilo o nostrifikaciji spričeval.

Pojasnila lahko dobite v pisarni Zedinjene Slovenije ali na veleposlaništvu RS.

Velikonočni žegen

Velika sobota je dan, ko ljudje prinesejo k žegnu velikonočne jedi. Po Kuretu se je žegen na Slovenskem le malo spremenil vse od Valvazorjevih časov. Jediti, ki jih je treba nesti k blagoslovu, so povsod zelo podobne: prekajeno meso, potica (tudi bel kruh ali kolač), pirhi in hren.

Kuret meni, da je še najzanimivejše, kako ponekod razlagajo pomen posameznih jedi. Ponavadi kos mesa pomeni Jezusovo telo (ponekod tudi Jagnje božje), pirhi pomenijo vstajenje (ponekod tudi kaplje krvi), korenina hrena trpljenje in žebnje na križu, kolač trnovo krono, košara Jezusov grob, prt s katerim pokrijejo jedi, pa tančice, v katere so povili mrtvo Jezusovo telo.

Slovenska velikonočna jajca, imenovana tudi pisanice, pisanke ali remenice, reménke (Prekmurje), se uvrščajo med najlepše okrašene primerke v Evropi.

Včasih so pirhe barvali samo z naravnimi barvami (čebula, žafran, hrastovo lubje) in nanje pisali z lesenimi pisalkami, ki so imele vdolbino za vosek, saj se barva ni prijala voščtenih mest.

Slovenska duhovna pesem

Knjižna zbirka *Kud Logos, izbor in spremna beseda France Pibernik, Ljubljana 2001.*

France Pibernik si je naložil zahtevno nalogo: predstaviti tisti teritorij slovenskega pesništva, ki vzdrži oznako *duhovno*, pri čemer je ta duh vezan na religioznost, religija pa je krščanska oziroma katoliška. Takšno pojmovanje duhovnega - ali religioznega - pesništva ima v Sloveniji oporo v izboru Franceta Vodnika (*Slovenska religiozna lirika*, 1928); Pibernik je to zasnovo razširil in ji seveda dodal tovrstno kasnejšo produkcijo - najmlajši pesnik v izboru je Primož Čučnik. Zahtevna, in nujno kontradiktorna, je ta naloga zato, ker si je sestavljalec prizadeval upoštevati duhovnost v *najširšem smislu*. Pomagal si je s *ciklično trodelnostjo*, kar pomeni, da je notranja členitev prepoznala tri izpovedne drže: *spoznavalsko-dvomljivsko, reflektivno-razpoložensko in zahvalno-slavlilno-prošenjsko*. Naraščanje gre torej v smeri (samo)gotovosti duha oziroma Boga. Nekateri avtorji - vseh je 81, vmes so tudi nekateri komaj znani - se torej lahko pojavijo v vseh treh ciklih (na primer Kocbek), drugi (na primer Prešeren s Krstom) samo enkrat. A izbor je vsekakor dovolj velik, vseh pesmi je okrog 150, da ponuja relevantno gradivo za premislek stanju in tipu duha v slovenskem pesništvu, preteklem in sedanjem. Avtor je prispeval tudi spremno besedo in kratko informacijo o vseh avtorjih.

NOVICI S PRIMORSKE

JEREMITIŠČE

Že prej smo pisali o Jeremitišču, slovenskem zaselnku pri Štandrežu v Italiji, ki ga želi goriška uprava izseliti, razlastiti slovensko zemljo in tam dograditi že obstoječe tovarno postajališče na italijansko-slovenski meji. Ko so pred kratkim potekala zemljemerska dela, so jih spremljali protesti slovenskih domačinov, ki dela občinskih tehnikov ovirajo. Niso jim niti dovolili vstopa na zasebna zemljišča in na slovenske domačije, ker niso imeli ustreznega pisnega dovoljenja. V torek, 26. februarja, ko so prav tako opravljali meritve, so se predstavniki Jeremitišča srečali s prefektom Andreanom in goriškim županom Valentijem. Srečanje ni obrodilo nobenih sadov. Predstavniki Slovencev iz ogroženega Jeremitišča so na srečanju večkrat jasno poudarili, da zahtevajo brezpogojno ohranitev celotnega zaselka, ki ima za slovenske ljudi poseben pomen, ker gre pri tem tudi za vprašanje slovenske navzočnosti, kulture, civilizacije, ki ji goriška občinska uprava z županom Valentijem na čelu ni nikdar izka-

zala posebne naklonjenosti, prej obratno. Na srečanju so opozorili na najbolj očitne kršitve veljavnih zakonov.

SPORAZUM MED UNIVERZAMI

Na sedežu deželne vlade Furlanije-Juljske krajine (FJK) so podpisali sporazum med FJK ter univerzami v Trstu, Vidmu, Ljubljani in Mariboru za vzpostavitev sodelovanja na področju visokošolskega usposabljanja, namenjenega učnemu kadru v šolah s slovenskim učnim jezikom ter učnemu kadru, ki poučuje v slovenskem jeziku na dvojezičnih šolah v FJK. Sporazum med drugim omogoča priznanje predavanj in prakse na ustreznih slovenskih fakultetah študentom, vpisanim pri Meduniverzitetnem konzorciju med univerzama v Trstu in Vidmu, dalje dovoljuje vpis študentov z italijanskim državljanstvom slovenskega materne jezika na pedagoških fakultetah slovenskih univerz in predvideva delovanje mešane komisije za programe, namenjene študentom, ki se želijo usposobiti za poučevanje na šolah s slovenskim jezikom.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Teden se je pričel v znaku dveh dogodkov. Prvi je spomin, drugi sedanost. Spomin se nanaša na malvinsko vojno ob dvajsetletnici zasedbe otokov in poznejše vojne z Anglijo in kapitulacije. Se bo nekaj podobnega zgodilo tudi sedaj, ko je prišla delegacija Mednarodnega denarnega sklada?

„*Veinte años no es nada...*“ (Dvajset let ni nič) poje tango. In je gotovo prekratka doba, da bi se zacelile rane tistih, ki so utrpeli žrtve v dobi malvinske vojne. Tedaj je vojaška vlada generala Galtierija zasedla otoke v rokah kolonialne Anglije in povzročila vojaški odgovor, ki je zahteval stotine smrtnih žrtev, jetnikov, pohabljenih in psihično onemogočenih. A za vse poznejše vlade je značilno, da se niso naučile, kako je treba postopati z močnejšim, pa tudi če ima človek prav. Zgodovinsko Anglija ohranja Malvine (Falkland) kot kolonialno last in jo je vojaško branila. Vemo pa tudi, da je svet gospodarsko in finančno prav tako razdeljen na področja, in vsak mogoče brani svoje lovišče. Taka je, vsaj po menju pisca, današnja stvarnost. In kdor je ne prepozna, temu se povrača.

Nova delegacija. Te dni je prihitela v Buenos Aires nova delegacija Mednarodnega denarnega sklada (FMI). V primerjavi s tistimi, ki so prihajale pred sedanjo krizo in so dejansko odločale, da pač državi posredujejo nova posojila, so te sedanje le študijske narave. Strokovnjaki fonda pridejo, da preučijo položaj, se razgovarjajo, pogajajo, svetujejo in zahtevajo. A o možnosti kakega posojila bodo odločili potem gospodje v Washingtonu. In to vsekakor ne bo kmalu.

Sedem glavnih grehov. V bistvu se zahteve FMI nanašajo na sedem glavnih področij, ki bi jih lahko imenovali sedem glavnih grehov argentinskega gospodarstva (seveda, po mnenju sklada). FMI hoče: 1) popolnoma svoboden tečaj dolarja; 2) odpravo vseh provincijskih in državnih bonov; 3) temeljito znižanje javnega deficita; 4) krepko povečanje davčne nabirke; 6) čimprejšnjo odpravo bančnega „ograda“ (corralito); 7) predlog za pogajanja glede odplačevanje zunanega dolga.

Stvarnost in utopija. Zahteve mednarodnih finančnih krogov so razumljive in se nanašajo na žgoče točke argentinske krize. A dejansko v samem FMI priznavajo, da nimajo orožja, s katerim presekatiti ta gordijski voz. Menijo, da bo argentinska kriza dolgotrajna. Zlasti se pa zavedajo, da ni kake „čarobne palice“, ki bi pričarala rešitev. Je pa tudi res, da so zahteve v danem položaju kratkoročno neizvedljive. In če bo

zunanja pomoč prišla pod pogojem izpolnitve teh sedmih zahtev, lahko že danes trdimo, da pomoči ne bo.

Prost dolar? Problemi so tako prepleteni drug z drugim, da jih ni mogoče reševati samostojno. Sploh je treba pri vsem imeti pred očmi, da Argentina ni normalna država in da recepti, ki so se drugje obnesli, tukaj nimajo izgleda za uspeh. Ni stvarno govoriti o prosti dolarski valuti brez posega Centralne banke. To bi se moglo obnesti v ZDA, Nemčiji ali kaki drugi državi. Če pa hočemo svoboden devizni trg v Argentini, lahko govorimo o dolarju po 10 pesov in plačah za 90 dolarjev. Razen, če je tak namen ali želja FMI.

Brez bonov? Tudi ta problem smo že omenili. Trenutno obtok raznih državnih in provincijskih krevčevalut znaša 4.234 milijonov pesov. In vsak hip bodo na trg spustili nove bone v vrednosti dodatnih 3.353 milijonov. Že sedaj boni predstavljajo četrtino celotnega denarnega obtoka (obtok pesov znaša 13.800 milijonov). Z novo poplavo bodo boni dosegli tretjino celotnega obtoka.

Opustošene province. Država s svojimi Lecop prednjači na tem festivalu nevredega papirja. A če seštejemo vse provincijske bone, skupaj krepko presega zvezno vlado. Vendar, če ne bi bilo bonov, bi danes gospodarstvo stalo, razen če bi vlada blazno tiskala pese. Je pa jasno, da so boni izhod v sili, kakor pravi tukajšnji pregovor: „kruh za danes - lakota za jutri“. Zato se bodo delegati fonda ob tej priložnosti še posebej posvetili problemom provinc. Od njih zahtevajo še bolj odločno omejitev stroškov, kot pa so jo podpisale z zvezno vlado.

Cene nevzdržne. Težko je govoriti o procentih, a vsi lahko v žepu čutimo, da je inflacija že zadobila domovinsko pravico. Celotno vladnih krogih trdijo, da so cene ena največjih skrbi predsednika Duhaldeja. Lahko pa tudi opazimo take razlike med eno in drugo trgovino in celo med trgovinami istega podjetja supermarketov, da se umestno vprašamo, kakšen kriterij imajo za določanje cen. Vlada pa je v zadevi nadzorstva cen popolnoma odpovedala. Razen zatrevanja, da jo problem skrbi, drugega še ni naredila.

Pred novim izbruhom? Zaradi rastočih cen in nevzdržne brezposelnosti pa se ponovno poraja nevarnost socialnih izbruhov. Zadnji teden smo doživeli nekaj posameznih napadov na supermarkete v notranjosti. Obseg teh izgrediv je bil neznaten in brez večjih zapletov. A nevarnost je nenehno prisotna. Cerkev pa je v svojem namenu dialoga skromno obupala. Individualizem in egoizem vodilnih krogov ne pozna meja.

SLOVENC V ARGENTINI

Pred 50 leti je bilo...

Spomini na Adrogué

Te dni poteka 50 let, odkar je Rožmanov zavod v Adrogué odprl svoja vrata in sprejel prvih devet zavodarjev: tri gimnazijce in šest ljudskošolcev.

Po seznamu, narejenem ob priložnosti srečanja za 30. obletnico, nas je šlo skozi zavod 201 fantov. Bolj točni podatki so gotovo v rokopisu kronike zavoda, ki jo je pripravil - morda tudi dokončal - že več let pokojni spiritual dr. Filip Žakelj. Nekaj dni pred zdajšjo obletnico nas je pa zapustil dr. Franc Gnidovec, ki je bil ves čas rektor zavoda in katerega sta se

kakih 20 minut pešhoje. „Doma“ smo pa imeli zavodski red, z določenim urnikom za vstajanje - prižgala se je luč, odgovorili smo na jutranji pozdrav „Hvaljen bodi Jezus Kristus“ z „Na vekomaj, amen“, seveda le tisti, ki so se takoj zbudili. Umivanje in oblačenje - oboje bolj na hitro, sv. maša, takrat še latinska: „Introibo ad altare Dei...“ Zajtrk in odhod v šolo. Po vrnitvi kosilo, odmor za igranje - v glavnem smo igrali odbojko in med dvema ognjema - ko smo dobili prvo „pravo“ žogo, je bil to cel dogodek za nas. Pozneje je bil priključen dvorišču še sosednji vrt in je bilo prostora še za kaj drugega - seveda kaj takega, ki ne bi ogrozilo sadnega drevja - mandarine, pomaranče in podobno. Katerikrat se je pojavil na tem vrtu sosednji gosak, ki se nam je zoperstavljal, pretil z odprtim kljunom ter zahteval svoj mir.

Potem študij, malica, zopet študij, priprava na večerjo. Po večerji kratek odmor, snaženje čevljev, večerna molitev in spat! V spalnici, ko je enkrat prefekt ugasnil luč, je moral vladati popoln molk. Če je kdo imel kaj le preveč zanimivega za branje, si je svetil z baterijo pod odejo, dokler ni predstojnik zapazil prekrška in napravil red. (Baterijo si dobil nazaj konec leta.)

Za naše versko življenje je skrbel g. spiritual. Kot spovednik in svetovalec nam je bil vedno na razpolago, po večerni molitvi nam je dajal duhovno misel, ki naj bi jo pred spancem premišljevali. Zadnji večer v mesecu nam je govoril o važnejših praznikih prihodnjega in nam je vsakokrat popolnoma prepričan zatrjeval: „Dragi fantje, ta mesec je pa še prav posebno Marijin mesec“.

V začetku je bilo vse bolj skromno, učilnica - jedilnica je bila še v zidavi in prve tedne je velika spalnica služila tudi v te namene.

V začetku je bilo vse bolj skromno, učilnica - jedilnica je bila še v zidavi in prve tedne je velika spalnica služila tudi v te namene.

Vodstvo, semenišniki in zavodariji prva leta v Adroguéju

Naš prvi in začasni prefekt je bil - takrat še bogoslovec - dr. Alojzij Starc, potem je pa to mesto prevzel - skoro novomašnik, dr. Lojze Kukovica. Z dobrotnim in umirjenim značajem - kar ni enako kot popustljivim - je krotil mlado prekipajočo kri. Za kakšne hujše prekrške, na primer, „špricanje šole“, je znal naložiti tudi strožjo kazen. Sedaj sicer priznava, da je bila morda prehuda, kar je nam, takratnim kaznovancem, v veliko zadoščanje.

Kajenje je bilo strogo prepovedano, zato smo kadili le na poti v šolo in to seveda šele, ko smo „ta mlajše“ dovolj ustrahovali, da nas niso „zašpecali“.

Prav v začetku je bila, tako kot za bogoslovce, španščina tri dni na teden obvezen občevalni jezik. A za nas zavodarje so kmalu pogruntali, da to obveznost vzamemo preveč zares in jo podaljšujemo še na ostale dneve tedna in so nas te naloge kmalu razrešili.

Hrana je bila domača, dobra in izdatna. Solato in drugo zelenjavo so pridelovali bogoslovci na vrtu ob vhodu v zavod. Kuharice, blage slovenske duše, so nas rade pocrklyale s kakšnim posebnim priboljškom.

Ne spominjam se dobro, če že prvo leto, gotovo pa drugo, smo začeli izdajati na roko pisan list „Poročevalec - zavodski tajni list“, s karikaturnimi, protesti proti strogemu redu in proti „krivicam“, ki smo jih morali prenašati. „Tajnost“ je list izgubil že z drugo številko in na naše veliko presenečenje nismo bili kregani, ampak smo dobili spodbudo, naj se list razvije v leposlovne vaje. Tako je nastal „Zavodar - zavodski javni list“ - ta podnaslov je imela le prva številka - ki je izhajal kar lepo vrsto let in bogatil slovensko izseljenško leposlovje. (Dobro bi bilo zbrati ohranjene številke, če jih je sploh še kaj.)

Vzgoja po zavodih ni več v modi. Sedaj je poudarek na družini in morda je prav tako. A tisti, ki smo šli skozi zavode, smo bili deležni truda, prizadevanja in tudi ljubezni sposobnih in požrtvovalnih vzgojiteljev; njihovo delo ni bilo zaman. V zdravem, sproščnem fantovskem okolju smo tudi navezali prijateljstva in si nabrali doživetij in spominov, ki jih radi obujamo.

F. M.

DRUGI MTO

Prvaki začeli z desno nogo

Začetek drugega Medkrajevnega turnirja v odbojki je pokazal dober nastop lanskih prvakov, ki so dosegli zanimive zmage. Presenečenja: dekleta iz Ramosa in fantje iz Carapachaja. Zadovoljiva prisotnost gledalcev.

V vsakem športu velja trditev, da ni najtežje priti na vrh, temveč se tam obdržati. To je včasih zelo zapleteno. Treba je dokazati, da uspeh ni bil rezultat naključja. Medtem ko prvak skuša ohraniti svoje mesto, se vsi drugi trudijo, da bi ga zasedli. Vendar izgleda da so tako dekleta iz San Justa kakor fantje s Pristave dobro razumeli sporočilo in v prvih nastopih novega turnirja dosegli dobre zmage.

Dekleta iz San Justa so v prvem nastopu premagale Carapachay 2:0 (25:14 in 25:9) nato pa istotako Lanus, tudi 2:0 (25:15 in 25:18). Kar težko si mislimo, da bi na poti do ponovnega prvenstva naletele na kakega močnejšega tekmovalca, razen kake ekipe, ki bi presenetila med turnirjem.

S svoje strani so pristavski fantje z lahkoto premagali San Martin 2:0 (25:10 in 25:15), potem so se pa morali potruditi,

SFZ - CARAPACHAY

Zgoraj: Martin Markež, Pavel Urbančič, Andrej Žnidar, Luka Hrovat, Boris Hrovat, Pavel Aleš, Marko Markež. Spodaj: Jože Mokorel, Martin Delbene, Sandi Žnidar, Gašper Potočnik.

da so zmagali še zelo dobro ekipo, ki so jo predstavili iz Ramos Mejie z 2:1 (31:33, 25:20 in 15:13) v najboljši tekmi vsega popoldneva, vključno z „blooperjem“. V prvem setu je namreč zmagoval Ramos 27:26, sodnik pa je tekmo zaključil. Medtem ko so ramoški fantje proslavljali in že menjali igrišče, so pristavski šli nad sodnika. Rezultat: set se je nadaljeval, dokler Ramos ni osvojil dveh točk nadsoka v tej najdaljši igri prvih dveh kolov. Ni bila samo prva zmaga Ramosa na tem turnirju, temveč sploh na MTO, kajti lani niso osvojili nobene igre.

Vsak turnir prinaša svoje presenečenje. In ti prvi dve rundi nista bili izjema. Med dekleti je presenetil Ramos, medtem ko je pri fantih bil Carapachay.

Prvi korak ramoških deklet je pomenil spodrsrlaj. Lansko drugo mesto Lanusa je

dobilo svojo težo in Ramosčanke so padle 2:0 (25:12 in 26:24). A igrale so zelo dobro tekmo proti Pristavi, ki je po prvem setu popustila. Ramos si je opomogel in prišel do zmage 2:1 (18:25, 26:24 in 18:16).

Verjetno so največje presenečenje dneva pripravili fantje iz Carapachaja, ki so se dobro izkazali že pri zadnjih mladinskih dnevih lanskega leta. V prvem turnusu so premagali vedno nevarni San Justo, ki pa letos ne kaže istega nivoja kot pretekle sezone, čeprav si bo verjetno v teku turnirja opomogel. Carapachay je zmagal 2:1 in sicer 20:25, 25:18 in 15:12. Kot zanimivost omenimo, da so fantje iz San Justa na lanskem MTO zgubili eno samo tekmo, letos pa kar obe tega prvega dne.

Druga tekma Carapachaja je bila proti San Martinu. In so tudi zmagali, to pot 2:0, s delnimi 25:22 in 25:21. Malo je ostalo od tiste sanmartinske ekipe, ki je bila na prvih mestih skozi dve leti. Z zelo omejeno igro so fantje izgubili 2:0 obe prvi tekmi proti Pristavi in Carapachayu.

Prav tako ni bil uspešen nastop deklet iz San Martina, saj so tudi izgubile obe tekmi. Prvo s Pristavo 2:0 (25:10, 25:15) in nato še s Carapachajem tudi 2:0 (25:13 in 25:18). Dekleta iz Carapachaja so dobro začele, a so se v drugi igri srečale z lanskimi parvakinjami in ostale brez odgovorov.

Posebej razveseljivo je navdušenje, s katerim se je turnir pričel. Veliko število sodelujočih, najsibo v ekipah ali pa kot navijači. Udeležba gledalcev je bila zadovoljiva in ustvarila primerno vzdušje za zanimiva tekmovanja. Zahvala Našemu domu iz San Justa, ki je tudi to pot nudil streho za izvedbo tega prvega srečanja.

Prvi korak tega drugega MTO je storjen. Za prvake so bili koraki trdni, obetjuči. A zavedajo se, da jim sledijo dobre ekipe, ki bodo rastle iz dneva v dan. So ekipe, ki želijo zasesti mesto, do katerega se ne pride lahko. A enkrat, ko se ga zasede, vsi dobro vedo, da je še bolj zapleteno na vrhu obstati.

Luka Skale

MAJHEN SLOVAR ZA VEČJE RAZUMEVANJE

prvak = *campeón*; presenečenje = *sorpresa*; naključje = *casualidad*; sporočilo = *mensaje*; proslavljati = *festejar*; spodrsrlaj = *resbalón*; sezona = *temporada*; zanimiv = *interesante*; omejen = *limitado*; uspešen = *exitoso*; navdušenje = *entusiasmo*; navijači = *hinchada*; gledalci = *espectadores*; vzdušje = *ambiente*; srečanje = *encuentro*; trden = *firme*; obetjuoč = *promisorio*; zasedati = *ocupar*; obstati = *permanecer*.

SDO - SLOVENSKA VAS

Zgoraj: Cecilija Grbec, Klara Stanovnik, Paula Grbec, Sonja Rozina, Eliana Burgar. Spodaj: Marjana Urbančič, Fernanda Rome, Klavdija Rozina. Izven slike: Cecilija Stanovnik

Pisma bralcev

Strani našega lista so vedno odprte mnenjem naših naročnikov in bralcev. Naravnost želimo si, da bi bilo v tem oziru več sodelovanja. A ponovno opozorimo (tudi zaradi primera neke gospe, ki nam je pismo poslal po faksu), da mora uredništvo vedeti za osebnost pisca. Pismo je lahko podpisano s psevdonimom, a v uredništvu mora biti registrirano pravo ime in priimek avtorja, ker je to tudi zakonska odredba argentinskih oblasti. Prosimo obenem, naj bodo pisma primerno kratka, zaradi prostorne stiske.

Uredništvo Svobodne Slovenije

Spoštovani g. urednik!
V slovenski argentinski skupnosti je veljalo ustaljeno pravilo, da se o določenih zadevah javno ne govori, še manj pa piše. Vzrok, ki so ga svojčas navajali za to, da ne bi smeli govoriti o svojih slabostih, napakah, preprih, sporih ipd., bi naj bil predvsem v tem, da ne bi dajali domovinskemu komunističnemu režimu povoda za nove napade in orodja za razkrajanje. Izkustvo me prepričuje, da za nekatere še danes velja to pravilo. Sodim pa, da je v sedanjih razmerah skrajno nesmiselna ta skrb za navidezno popolno enotnost in javno brezmadežnost. Kdor si ne upa pogledati resnici v oči in javno o njej razpravljati, ne izpričuje svoje resničnosti, temveč samo prikazuje svojo šibkost.

Torej je mogoče in primerno javno govoriti o SLOGI?

Naj najprej zatrdim, da s tem pismom nočem nikogar niti napadati niti zagovarjati. Pač pa bi želel na glas razmišljati o eni naših „temeljnih“ ustanov.

Na zadnjem Slovenskem dnevu se je raznesla v skupnosti novica (raca?, čenča?), da je SLOGA v težavah. „Kdo pa danes ni?“, je bilo prvo, kar mi je prišlo na misel. Potem pa sem rekel tistemu, ki mi je prišel z novico: „Vse argentinske finančne ustanove so v težavah, še prav posebno državne banke (Nación, Provincia, Ciudad) ter manjše zasebne banke in vzajemnice (mutuales).“

Sčasoma so se težave vsem tem še povečale. Najprej prva „stajica“ ministra Cavalla v decembru, potem pa še bolj zaprta staja ministra Remes Lenicova. Nekateri sodniki so v skladu z ustavo pravilno odločali proti temu vladnemu odloku - čeprav obstaja upravičen sum, da niso bili vedno nepristanski in brez osebnih koristi zase. Vsekakor to pomeni, da vsak dan iz staje uhaja okrog 60 do 90 milijonov dolarjev; to se pravi, okrog 1.500 do 2.250 milijonov (pravilno po slovensko: 1,5 oz 2,25 milijard) dolarjev na mesec.

Ljudje imajo pravico zahtevati, da jim vrnejo denar v valuti, v kateri so ga vložili!

Ne le pozitivno pravno, ampak tudi naravno-pravno pa je vprašanje, če imajo v sedanjih razmerah pravico zahtevati takojšnjo vrnitev vseh vlog.

Sodim, da je nimajo. Najprej zato, ker (upra-

vičeno ali ne) vse banke skupaj ne razpolagajo z vsoto, ki je v staji, torej okrog 40 milijard dolarjev. Vsi vemo tudi, da so lansko leto vlagatelji zakonito dvignili skoraj 20 milijard, ki so šli v tujino ali „pod blazino“. Vemo tudi, da ima trenutno Osrednja banka (BCRA) samo 14 milijard dolarjev rezerv. Če računamo dolar po 2,80 (na velikonočno sredo), to pomeni dvakrat več kot je pesov, ki krožijo, (M1). Seveda, če temu dodamo bone (ali quasi-bankovce ali laži-denar), ki jih je polno (lekopi, patakoni, ombuji, kebrači, portenji, bofeji itd.), se M1 nevarno približa višini rezerv v BCRA.

Tudi če bi kakšna banka imela zadosti dolarjev za to, da jih vrne vsem vlagateljem, ne more in ne sme tega storiti zaradi vladne odločbe, razen kadar bi kak sodnik v posameznem primeru odločil drugače.

V vsem tem ni nobene razlike med SLOGO in drugimi argentinskimi finančnimi ustanovami!

V čem pa bi bila **morebitna** (ponavljam: **morebitna**) razlika?

1. SLOGA je bila v glavnem stalno v **rokah (lasti in posesti?) ožjega kroga članov**, navadno članov vsakokratnega odbora. Ni torej a priori mogoče izključiti možnosti - s čimer ne trdim, da bi to odgovarjalo resnici -, da bi imenovani včasih bolj skrbeli za svojo lastno korist kakor pa za korist vseh članov in ustanove kot take. Priznajmo, da se to vsaj v Argentini kaj redno dogaja vsepovsod.

2. **Manjše finančne ustanove navadno skušajo pritegniti vlagatelje s čim višjimi obrestmi**. Zato, da morejo izpolniti svoje obveznosti do vlagateljev, pa potem pogosto vlagajo zapupani denar na raznovrstne načine in pri vsakovrstnih ustanovah. Pri tem gre za finančne odločitve, ki samo na sebi niso podvržene sodbam, prav tako kot niso sodljive politične odločitve.

Kdor je določeni ustanovi zaupal svoj denar, posebno še, če na zelo visoke obresti, mora pač računati s tem, da se odgovorni zmotijo, vložijo denar naplačno - in zaslužijo manj ali nič ali celo izgubijo. Če bi imela taka ustanova gospodarsko kritje za vse vloge, do neke mere zadeva ne bi bila tako huda, a katera ima tako zaslombo?

3. Neka protitež tem visokim obrestim, ki jih take ustanove plačujejo vla-

gateljem, je dejstvo, da so **tudi obresti, ki jih morajo plačati dolžniki takim ustanovam, sila visoke, previsoke**. Zato se je že marsikateremu rojaku zgodilo, da zanj vzajemna ustanova ni bila rešilna deska, temveč sod brez dna, ker je končno zaradi majhnega začetnega dolga prišel ob vse.

Ni mogoče tajiti, da je SLOGA gmotno veliko prispevala k razvoju marsikaterere slovenske ustanove ali izvedbe marsikaterega načrta v skupnosti ter zanj. Vsekakor pa bi bilo po mojem neprimerno bolje, ako bi za v resnici posojila potrebne rojake obresti bile veliko nižje, namesto takih številnih in visokih mecenarskih darov. Toda ali se bi vlagatelji zadovoljili z nižjimi obrestmi, to se pravi, z nižjimi prihodki?

4. Ob vsem razpravljanju o SLOGI in njenem sedanjem stanju, ne smemo pozabljati na to, kar je **SLOGA kot denarna ustanova** (kljub omenjenim napakam) pomenila za **slovensko argentinsko skupnost**. In kar še more pomeniti in bi morala pomeniti v prihodnosti.

5. Vsako ustanovo vodi ljudje, navadno z mnogimi dobrimi lastnostmi, drugače bi se nobena ustanova

dolgo ne obdržala. Res je, da se včasih morejo zmotiti v odločitvah, tako posamezniki kot celotni odbori. A ponavljam, da te odločitve niso podvržene sodbam.

Kadar pa gre za čisto določene osebe, ki se **mor-da** niso samo zmotile v presojanju o primernosti kake investicije, in so **mor-da v nečem** zgrešile pravno (etično) pravilno ravnanje, skušajmo biti resnično krščanski: ne obsojamo (vnajprej). Ne bodimo kot tolikeri, ki zjutraj vržejo med ljudi sum, opoldne imajo že gotovosti, zvečer pa obsodijo.

Vsem je v korist, da ne zakrivamo resnice, četudi bi bilo nje spoznanje grenko. Nikomur pa ne koristi, kadar obsojamo vsevprek. Vsem pa to škoduje. Ne posnemajmo nekaterih iz našega okolja, ki celo telesno napadajo znane osebnosti, jim prepovedujejo dostop v javne lokale, jih dejansko izločujejo iz svoje srede - kot da bi bili oni brez kakršnekoli krivde. Ne napadajmo svojih ustanov, tako nekako kot tisti tukajšnji skrajneži, ki razbijajo banke, v katerih imajo naložen svoj denar, in ktere so jim leta dajale lepe zaslužke...

Dr. Jože Rant

MED KNJIGAMI IN REVIJAMI

Vanda Čehovin: GOTAS DE VIDA

Pred nekaj časa sem dobil v roke zelo zanimivo knjigo slovenske predvojne izseljenke v Argentini, Vande Čehovin.

Napisal sem „knjigo“, čeprav je izdana v obliki računalniškega disketa (5 1/2 palcev). Izdana je bila že leta 1992 v založbi Ediciones Axxon.

Vanda Čehovin je že pred vojno sodelovala v raznih slovenskih revijah, predvsem v Hladnikovem Duhovnem življenju s članki in pesmimi.

Leta 1948 je izdala zbirko pesmi Recuerdos de Eslovenia. Najprej so tu prevodi slovenskih pesnitev, kakor Prešernovih, večje število Gregorčičevih, nekaj Aškerčevih in več narodnih pesmi in legend, predvsem kraških. Prevodi so tekoči, dobro zadeti in polni poetičnosti.

Tem je dodala še nekaj svojih pesmi (španskih), kjer se kaže v reflektivnem razpoloženju. Najbolj je zanimiva pesem Mi infancia, kjer dobro prikaže prehod mlade deklice iz vaške mladosti v velemestno okolje:

Cerca de un lago juegan los niños
y en la ronda con ellos va mi canción.

La aldea es toda trabajo y cariño,
soy una niña de la región.

Lago y aldea quedan de pronto

hechos las casas de una

ciudad.

...
Suplen al campo, las graves aulas
de un edificio blanco e inmenso;...

Take so njene pesmi izpred 50 let.

V novi „knjigi“ Gotas de vida prikazuje občutke, misli in premišljevanja, ki so se ji rodili iz življenjskih izkušenj in globoke vere. Večina je pisanih v poetični prozi, nekaj je tudi v verzni obliki, a vse posegajo globoko v njeno notranjost, ki ji ob vsaki stvari vzbudi misli, ki jih večinoma izraža v globoki religioznosti. V tej se obrača na Boga, ki jo vodi v življenju, o problemih, ki jih doživlja v vsakodnevnem življenju.

Naj navedem samo eno pesem:

La puerta, el papel,
o un espejo de azogue,
El palacio, el andén,
el avión y los broches,
eres tú, Dios, que pasa
por el alma del hombre?

...
Las mesas, sillars, bancos,
el cine, las alfombras;
el violín y los planos,
el vino y la esperanza,
eres tú, Dios, que pasas
y das luz a las sombras?

V zadnjih pesmih je Čehovinova bolj preprosta, globlja in reflektivna, ter kaže bolj svojo umetniško moč v preprostih besedah.

Tine Debeljak

SKRIBIMO ZA ZDRAVJE

Prva pomoč

METKA MIZERIT

„Nesreča nikoli ne počiva“, pravi slovenski pregovor. Pripeti se nam, da smo slučajno prisotni, ko se zgodi prometna nesreča na ulici, ko kdo pade v nezavest ali se zdravstveno kritično počuti. Če v tistem trenutku ni prisoten noben profesionalc, lahko pomagamo, če smo le malo spretni. Seveda, moramo poznati vsaj najosnovnejša pravila za prvo pomoč, da s svojim posegom položaja ne poslabšamo. Predvsem moramo ohraniti mir, da ponesrečenca še bolj ne prestrašimo. Delovati moramo hitro in sigurno. Pri nesrečah na ulici pokličemo zdravnika in ambulanco. Prometna nesreča ni gledališče; ne potrebujemo ravedovednežev. Predvsem tukaj ni mesta za otroke in živčne ljudi.

Nikoli ne puščajmo ponesrečenca samega. Medtem ko čakamo na ambulanco, ponesrečenca ne premikamo, če le sumimo, da bi imel poškodovano hrbtenico. Ne dajamo mu nobene pijače. Če bruha, mu zasukamo glavo na stran, da se ne zaduši z lastnim izbruhom. Ponesrečencu odpnemo obleko, pas, mu odvežemo kravato in vse dele obleke in perila, ki bi ga lahko ovirala pri dihanju. Pokrijemo ga s toplo odejo ali s plaščem, da se ne ohladi. Predvsem potrebuje svežega zraka in kisika, zato moramo paziti, da okrog ponesrečenca ni gneče.

Polomljenih udov ne premikamo, razen če ni možnosti, da bi ponesrečenca prišla iskat ambulanco in ga moramo sami prepeljati v bolnico. Tedaj položimo polomljeni ud med dve deščici in povežemo z obvezo. Če opazimo, da ponesrečenec močno krvavi, preverimo vzrok krvavitve in skušamo ustaviti kri s pritiskom prstov na žilo, ki je ranjena. Ko pride profesionalna ekipa, se umaknemo, da je ne oviramo pri delu.

V domači hiši se zgodi, da kdo zgubi zavest. Vzrok temu je lahko utrujenost, močne bolečine, pomanjkanje kisika, anemia ali močno čustveno razburjenje. Zelo običajno je, da za kratek čas zgubi zavest tudi bolnik, ki po dolgem času prvič vstane s postelje. Nezavestnega položimo na posteljo, klop ali na tla. Odpremo okno, da dobi dovolj zraka, odpnemo mu obleko itd. Preverimo pulz, ki je pri odraslem človeku 60 - 80 utripov na minuto. Naj vdihava parfum ali drugo močno dišečo tekočino. Če ima visok pritisk (obraz bo močno rdeč), mu dvignemo vzglavje; če je njegovo krvni tlak nizek (značilna bledica), naj bo glava čim nižje. Kadar oseba ne pride hitro k zavesti, nujno pokličemo zdravnika.

Najvažnejše je, da v kritičnih trenutkih ne „izgubimo glave“ in ravnamo pametno in preudarno.

JEZIKOVNI KOTIČEK

Jadrnica

NOVICE IZ SLOVENIJE

PISANICE - PIRHI IZ ARGENTINE

V Slovenskem etnografskem muzeju (SEM) so odprli razstavo Donacija pisanic iz Argentine, ki predstavlja dragocen pričevalni vir o ohranjanju slovenske kulturne dediščine v izseljenstvu. Zbirko 81 pisanic je SEM-u januarja letos podaril inž. Marko Bajuk iz Mendoza, ki pisanice izdeluje že več desetletij. Čeprav so narejene v tradicionalni batik tehniki in izhajajo iz motivov slovenske ljudske umetnosti, so unikatni umetniški izdelki.

POPIS V SLOVENIJI

Od 1. do 15. aprila se izvaja popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj leta 2002 v Sloveniji. Zanj so se tudi pripravljali: med 11. in 27. marcem se je po vsej Sloveniji izobraževalo več kot 10.300 oseb: za izvedbo je potrebnih 61 državnih inštruktorjev, 315 članov območnih popisnih komisij, 1050 območnih inštruktorjev in skoraj 8900 popisovalcev.

KMALU NOVE ŠTEVILKE?

Slovincem se v manj kot štirih letih spet obetajo nove številke fiksnih telefonskih priključkov. Kot je že pred časom pojasnil državni sekretar na ministrstvu za informacijsko družbo Tomaž Kalin, naj bi s tem rešili cel kup težav, do katerih prihaja zdaj - področna koda 04 in predpona za mobilno omrežje 041 se npr. delno prekrivata, kar od telefonskih central zahteva dodatno delo, s tem pa se zmanjšuje prepustnost omrežja. „V preteklosti je bila tu narejena velika napaka. Kot kaže, so bili bolj upoštevani interesi operaterjev kot interesi države. Zato bo to treba izvesti s previdnostjo in v času, ko bo čim manj škode za interese uporabnikov,“ je dejal Kalin.

PO SVETU

NAJPREJ VOJNA, ZDAJ ŠE POTRES

Sever Afganistana je prizadel hud potres. Žarišče katastrofalnega potresa je bilo v gorah Hindu Kuš, približno 140 kilometrov severno od Kabula. Najbolj prizadeto je območje okoli mesta Nahrin v pokrajini Baglan, kjer so se tla stresla z močjo 6,0 stopnje po Richterjevi lestvici, temu sunku pa je sledil še drugi potresni sunek z močjo 5,0 stopnje po Richterju. Afganistanska vlada je doslej ocenjevala, da je v potresu umrlo 1800 ljudi, ranjenih je bilo 4000, 20.000 pa jih je ostalo brez strehe nad glavo.

VOJNA MED VELIKIM TEDNOM

Izrael je na zadnje palestinske napade, ki so povzročili številne mrtve, odgovoril z obsežno ofenzivo in s tanki vdrl v Ramalo ter zasedel glavni sedež palestinskega voditelja Jaserja Arafata, ki se je zatekel v bunker. Izraelski tanki so silovito obstreljevali Arafatov urad in pri tem povzročili veliko razdejanje. Izraelski premier Ariel Šaron je sporočil, da bo njegova vlada Arafata odslej obravnavala kot „sovražnika“, ki ga je treba osamiti. Palestinski voditelj pa je dejal, da ga Izrael želi „mrtvega ali kot ujetnika“.

SLOVENCİ IN ŠPORT

HRVAŠKA : SLOVENIJA 0:0

V prijateljski nogometni tekmi v Zagrebu sta se Slovenija in Hrvaška razšli brez zmagovalca 0:0. Bolj kot igra in rezultat je bila tekma „zanimiva“, ker so pred tekmo hrvaški huligani v središču Zagreba napadli avtobus s slovensko nogometno reprezentanco, ki se je odpravljala na stadion Maksimir. Na ulici Kralja Zvonimira je v vetrobransko steklo priletela granitna kocka, ki je povsem uničila prednje steklo avtobusa, a na srečo nikogar poškodovala. Tudi drugače je bilo razgibano: v izgrelih slovenskih in hrvaških navijačev je bilo ranjenih deset nogometnih navdušencev, trije policisti; poškodovana sta bila tudi dva avtobusa in 29 avtomobilov s slovenskimi registrskimi oznakami. Policija je zaradi neredov aretirala in pridržala 20 navijačev. Po policijski oceni je bilo na stadionu približno 8.000 gledalcev, od tega okoli 2.500 slovenskih navijačev. Najbolj so jo skupili tisti slovenski državljani, ki so si tekmo ogledali v lastni režiji, saj z 32 slovenskimi avtobusi, ki jih je hrvaška policija pospremila iz južne tribune stadiona, ni bilo težav. V navijaških spopadih in policijski intervenciji se je poškodovalo osem slovenskih državljanov. Med 20 aretiranimi navijači je 14 hrvaških in šest slovenskih.

ENO MESTO NIŽJE

Slovenska nogometna reprezentanca je na najnovejši lestvici Mednarodne nogometne zveze (FIFA) izgubila eno mesto in je zdaj 28. V vodstvu je še vedno Francija z 807 točkami, Argentina jih ima 793, Brazilija na tretjem mestu pa 788. Od slovenskih tekmecev na SP v Južni Koreji so Španci ostali na sedmem mestu, Paragvaj je nazadoval za mesto in je 15., Južnoafriška republika pa je po treh izgubljenih mestih zdaj 36.

SLOVENIJA MOJA DEŽELA

Slovinci se dvigajo

V prvi polovici 19. stoletja je bila v Sloveniji večina kapitala v rokah tujcev, predvsem mednarodnih družb iz Trsta ali Dunaja. Med njimi so bili Amerikanci in Angleži kot je bil William Moline, ki je prišel leta 1820 na Reko, kupil papirnico, se preselil v Ljubljano, tam bil soudeležen pri sladkorni rafineriji in postavil parno predilnico, bil solastnik parnika, ki je 40 let vozil po Ljubljani, ter kopal premog na Štajerskem. Zanimivo, da je imel prijateljske odnose s Prešernom in več razumevanja zanj kot drugi slovenski meščani. Pojavljale so se prve napol delniške družbe kot na primer „Cesarsko kraljeva privilegirana sladkorna rafinerija nove tržaške družbe v Ljubljani“, v letih po 1830.

Zlasti železarstvo je ostalo v lasti plemičev, ki pa so ta naslov dobili v zadnjih letih, npr. baron Žiga Zois ali grofi Eggerji. Seveda pa so bile ekonomsko prisotne tudi stare družine kot Auerpergi.

A v novem položaju po francoski okupaciji se je pričel tudi vstop slovenskih predvsem kmečkih sposobnih ljudi med veleposest-

nike ali tovarnarje.

Ded slovenskega politika Bleiwesa, ki je bil doma na vasi pod Storžičem, je bil tkalec, njegov sin je že začel trgovati s tkalskimi izdelki, obogatel in osnoval tovarne za koce.

Ivan Kozler, kmečki sin iz Kočevske Reke, je obogatel s trgovino z južnim sadjem, kupil hiše v Trstu, na Dunaju, v Ljubljani (Cekinov grad) in kupil fevdalno posestvo Ortnek.

Janez Kalister je trgoval z domačimi pridelki, se preselil v Trst, kjer se je ukvarjal s šepkulacijami, prevzemal davčne zakupe in se uvrstil med najbogatejše ljudi na Slovenskem.

Blaž Terpinec, sin blejskega kramarja, je začel z zakupom mostnine v Kranju, nato se vrgel na trgovino z žitom. Njegov sin Feliks se je ukvarjal s slamnikarstvom, kupil gospostvo Fužine pri Ljubljani, prenovil žitne mline in z ustanovitvijo papirnice v Vevčah prešel v moderno strojno industrijo.

Anton Rudež, kmečki sin s Primorske, je postal oskrbnik gospostva Kočevje, nato lastnik tega veleposestva in še drugih.

PISALI SMO PRED 50 LETI

NA JUŽNI MEJI ARGENTINE

V Ushuaio, glavno mesto Ognjene zemlje, je prišlo pred leti iskat sreče več Slovencev - novonaseljencev. Večinoma so to bili samci raznih rokodelskih poklicev. Tam so lahko našli zaposlitev in zaslužek. Sedaj so nekateri že lastniki svojih hiš, vrtov, avtomobilov. Drugi so se vrnili z letnim zaslužkom domov. Vesele in blagoslovljene praznike Vstajenja želita vsem prijateljem in znancem Franc Lavrič in Franček Jager.

DRUŠTVO SLOVENCEV SE KLANJA SPOMINU

V soboto je imelo DS komemorativno sejo, posvečeno spominu dveh zaslužnih mož: Slovencev Jakoba Debeveca in Argentinca Romana Figalla.

Spominski govor je imel predsednik Miloš Stare. Opisal je zasluge, ki jih je imel pok. Jakob Debevec, kot urednik in lastnik Ameriške domovine. V času, ko so mnogi omahovali pod propagando komunizma, je on kot ameriški državljani vztrajal pri svojem slovenskem in katoliškem principu. Tu se je pokazal pok. Jakob Debevec v vsej svoji načelnosti.

V drugem delu spominskega govora je Stare poudarjal, da ko so Slovenci prihajali v Argentino, je argentinski župnik Roman Figallo nepoznanim ljudem - Slovincem - omogočil, da so si ustvarili svoj kulturni prostor. Ko smo bili brez sredstev in so bili začasni prostori na Calle Austria odpovedani, je prišel g. Hladnik z veselo vestjo, da je dobil prostore pri župniji Santa Julia na Víctor Martínezu poleg župnijske dvorane. V teh prostorih, za katere pokojnik ni hotel sprejeti nobene odškodnine, se je lahko nato razvilo organizirano delo naše skupnosti. Zato se bomo spominjali pokojnega župnika Figalla kot velikega dobrotnika naše skupnosti.

Svobodna Slovenija, št. 13; 10. aprila 1952

ESLOVENIA, MI TIERRA

Formación de las regiones

Eslovenia se encontraba en los tiempos del dominio germano feudal fragmentada en pequeños y grandes condados. La tendencia del sistema feudal era que los condes acrecentaran sus posesiones mediante la compra, los casamientos, las herencias. Si todo esto no alcanzaba se recurría a la guerra.

Koroška pasó por distintas manos: los de Vovberg, los de Gorizia, los Eppenheim y los Spanheim.

La comarca de Štajerska fue de los condes de Traungau. Tras su desaparición pasó a ser posesión de los Babenberg. Esta familia poseyó también la parte norte de Carintia.

El período comprendido entre los siglos XII y XV está signado por las luchas entre los señores feudales. El objetivo que se perseguía era igualar las fronteras de las posesiones familiares con las fronteras regionales. De esta manera podía llegar a ser duque un príncipe regional. Las antiguas provincias iban transformándose en regiones históricas. El disgregado territorio esloveno obtuvo así su imagen postrera que perduró por mucho tiempo. Aún hoy hablamos de Koroška, Kranjska, Primorska, Štajerska, Istra o de Prekmurje.

Cabe destacar que por aquel entonces el territorio esloveno formaba parte de tres estados: el alemán, el húngaro (Prekmurje) y el veneciano (el sucesor de los patriarcas de Aquilea).

Con la muerte del emperador Federico II llegó la anarquía. El concejo de Štajerska aprovechó la oportunidad que se le presentaba tras la extinción de la familia de los Babenberg y puso en el cargo de duque al rey checo Otakar Premisl II. Para asegurarse los derechos sobre Štajerska y sobre Austria se casó con Marieta, la hermana del último de los Babenberg.

Otokar ocupó en el año 1270, después de la decadencia de los nobles de Andes y de los Spanheim, todo el territorio de Austria, Koroška, Kranjska, Štajerska y, más tarde, el Friuli. De esta manera se encontraba bajo su poder toda Eslovenia, exceptuando la región de Prekmurje.

Otokar fue mandatario de la tierra eslovena por unos pocos años. Después de la anarquía ocupó el trono imperial Rodolfo de Habsburgo.

Dinozavri na ljubljanskem gradu

Na ljubljanskem gradu so odprli mednarodno razstavo Dinozavri Krasa in Istre, ki so jo v sodelovanju z več ustanovami pripravili s kolegi iz Italije in Hrvaške.

„Ne gre za slovenske dinozavre,“ so poudarili organizatorji razstave, „ampak za najdbe, ki so obogatile naše poznavanje dinozavrov.“ Razstava obsega najdišča: ribiško naselje pri Devinu (Italija), zaliv pri Balah v Istri (Hrvaška) in Pri Kozinah v Sloveniji, kjer so l. 1999 na trasi avtoceste

odkrili prvo najdišče dinozavrov v Sloveniji, v nekdanji kraški votlini. Vzorce so na inštitutu obdelali in znanstveno ovrednotili.

Na ogled bodo avtentični fosilni ostanki dinozavrov in rekonstrukcije skeletov v naravni velikosti.

Posebno pozornost so avtorji namenili najmlajšim in zanje pripravili dinoposkovanik, model najdišča dinozavrov s prikazom izkopavanja, v katerem bodo lahko otroci sodelovali neposredno.

OSEBNE NOVICE

Smrt: Umrla je v Slovenski vasi **Majda Hočevar roj. Markež** (74). **Naj počiva v miru!**

Novi diplomanti: Na fakulteti za telesno vzgojo Univerze Matanza je v četrtek, 21. februarja, diplomiral **Miha Vester** in postal profesor telesnih ved.

Na „Instituto Superior de Formación Docente No. 21 Ricardo Rojas“ pa je diplomirala **Natalija Savelli** in postala profesorica angleščine.

Na Universidad de Ciencias Empresariales y Sociales (UCES) je meseca marca diplomirala **Adriana Oblak** in postala licenciada en publicidad.

Čestitamo jim in želimo mnogo poklicnih uspehov!

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: **MILOŠ STARE** / Director: **Valentín B. Debeljak** / Propietario: **Asociación Civil Eslovenia Unida** / Presidente: **Antonio Mizerit** / Redacción y Administración: **RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA** / Telefax: **(54-11) 4636-0841/2421 / 4674-5125** / e-mail: **esloveniau@sinectis.com.ar / debeljak@netjorn.com.ar**

Glavni urednik: **Tine Debeljak ml.** / Za Društvo Zedinjena Slovenija: **Tone Mizerit** / V tej številki so sodelovali še: **Gregor Batagelj, Miriam Jereb Batagelj, Božidar Fink, Metka Mizerit, Luka Skale, Franci Markež, Jože Rant, Milena Ahčin, Gregor Modic, Radio Ognjišče.**

Naročnina Svobodne Slovenije: za Argentino \$ 60, pri pošiljanju po pošti pa \$ 75; obmejne države Argentine 110 USA dol.; ostale države Amerike 125 USA dol.; ostale države po svetu 135 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 85 USA dol. za vse države. **Čeke:** v Argentini na ime „Eslovenia Libre“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“.

Oblikovanje in tisk: **TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.** / Estados Unidos 425 - C1101AAl Buenos Aires Argentina - Tel.: 4362-7215 - Fax: 4307-1953 - E-mail: **vilko@ciudad.com.ar**

Correo Argentino
FRANQUEO PAGADO
Cuenta Nº 7211
R. Nac. de la Propiedad
Intelectual Nº 881153

MALI OGLASI

RAČUNOVODJE

Tomaž Magister, Contador Público UBA, Davki, računovodstvo. Overovitev bilanc in dohodkov. Tel.: 4654-2125.

PSIHOLOGI

Veronika Fajfar, psihološka svetovalka (counselor). Svetovanje in pomoč v trenutkih odločitev, tesnobi, krizah, zmedbi, nevolji in konfliktih. Ordinacija v španščini in slovenščini. - Tel. 4865-9342; 15-4493-0369. E-mail: veronikaf@elsitio.net

TURIZEM

Bungali v Bariločah. - Bungali ILIRSKA nudijo 3-sobna stanovanja z vso opremo, vse leto po odlični ceni. Tel. 02944-441814. E-mail: ilirska@bariloche.com.ar

Letalske karte, rezervacija hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu
H. Yrigoyen 2742 - San Justo
Tel. 4441-1264 / 1265

ADVOKATI

DOBOVŠEK & asociados - odvetniki. Zapuščinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel/Fax: 4602-7386. E-mail: jdbovsek@perseus.com.ar
dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 - 15-4088-5844-mpoznic@sfnat.com.ar
dr. Franc Knavs, dr. Bernard Knavs, dr. Veronika Knavs - odvetniki - ponedeljek, torek, petek od 16. do 20. - Tucumán 1455 - 9. nadst. "E" - Capital - Tel. in faks: 4374-7991 in 4476-0320.
dr. Lilijana Kožar, odvetnica; Av. Corrientes 1250, 5º F, Capital. Torek in četrtek od 16. do 19. Tel.: 4382-9216

FOTOGRAF

Marko Vombegar - FOTO PREMIUM - Arieta 490 B1753A0J Villa Luzuriaga - Tel.: 4650-9040 - Dom: 4659-2060 - http://www.foto.com.ar

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda - Azcuénaga 77 - B1704FOA Ramos Mejía - Bs. As. - Tel./Fax: 4656-3653
Kreditna Zadruga SLOGA - Bm.é. Mitre 97 - B1704EUA Ramos Mejía - Tel.: 4658-6574/4654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19.
Mutual SLOGA - Bm.é. Mitre 97 - B1704EUA Ramos Mejía - Tel.: 4658-6574/4654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19.
SLOGA - PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - República de Eslovenia 1851 - Uraduje ob sredah od 18. do 20. in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Miha Gaser).
SLOGA - PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Uraduje ob sredah od 19. do 21. in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (ga. Marija Gorše).
SLOGA - PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 4651-1760. Uraduje ob torkih od 18. do 20. in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 (gdč. Julka Moder).
SLOGA - PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 4755-1266 - Uraduje ob četrkih od 18. do 20. in ob nedeljah od 10. do 11. (ga. Milena Skale).
SLOGA - PODRUŽNICA CARAPACHAY Slovenski dom - Dra. Grier-son 3837 - Uraduje vsako sredo od 17. do 19. in ob nedeljah od 11. do 13. (ga. Andrejka Papež Cordova).

Oddam v najem dvosobno stanovanje z garažo v Floresu (Capital), 5 kvadrov od trga - UGODNA CENA
Tel.: 15-5002-8177

55. REDNI LETNI OBČNI ZBOR DRUŠTVA ZEDINJENA SLOVENIJA

Upravni svet Društva Zedinjena Slovenija sklicuje **55. redni občni zbor** v nedeljo, 21. aprila 2002, ob 9.30 uri v prostorih Slovenske hiše, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires.

DNEVNI RED:

- 1) Izvolitev 2 overovateljev zapisnika in 2 preštevalcev glasov.
- 2) Branje zapisnika zadnjega občnega zbora.
- 3) Poročila upravnega sveta in nadzornega odbora ter sklepanje o njih.
- 4) Potrdilo članarine za leto 2002.
- 5) Slučajnosti.

Po določilih 16. člena društvenih pravil bo občni zbor sklepčen eno uro potem, ko je bil sklican, ob vsaki udeležbi članov.

Z vsemi pravicami se morejo med sabo zastopati zakonci, starši in otroci.

Pooblaščenke morejo imenovati tudi člani, ki bivajo izven Velikega Buenos Airesa, ali jih ovira bolezen ali služba. Pooblaščenki se morajo izkazati s pismenim pooblastilom.

Pred občnim zborom bo v cerkvi Marije Pomagaj sv. maša za vse pokojne člane Zedinjene Slovenije.

UPRAVNI SVET

REŠITEV KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. minulo; 6. čop; 9. ozare; 10. repa; 11. do; 12. kurat; 13. eta; 15. kos; 16. te; 17. rotor; 19. ia; 21. Postojna; 25. mo; 26. Naklo; 28. ro; 30. rja; 32. ajd; 33. zvene; 36. od; 37. leno; 38. greši;
40. osa; 41. prepil.
NAVPIČNO: 1. moder; 2. izotop; 3. na; 4. ura; 5. le; 6. čir; 7. opat; 8. pater; 10. Rusija; 12. ko; 14. atom; 15. krt; 18. osorno; 20. Anka; 22. ona; 23. Aljoši; 24. marzlo; 27. od-dih; 29. oves; 31. je; 34. ena; 35. vre; 38. gr; 39. ep.

OBVESTILA

SOBOTA, 6. aprila:
Redni pouk Srednješolskega tečaja ob 15. v Slov. hiši.
NEDELJA, 7. aprila:
Bela nedelja. Misijonska tombola v Slovenski vasi.
Roditeljski sestanek za vse šole na Pristavi ob 10.30.
ČETRTEK, 11. aprila:
Seja upravnega odbora Zedinjene Slovenije, ob 20. v Slovenski hiši.
PETEK, 12. aprila:
Srečanje bivših gojencev Rožmanovega zavoda, ob 50-letnici ustanovitve, ob 19.30 v Slovenski hiši.
SOBOTA, 13. aprila:
Redni pouk Srednješolskega tečaja ob 15. v Slov. hiši.
Super ples v jeseni v Slomškovem domu ob 21.30 uri.
NEDELJA, 14. aprila:
V Našem domu v San Justo občni zbor in kosilo Zveze mater in žena.
Medkrajevni mladinski turnir v odbojki. Drugo kolo, v Našem domu v San Justo ob 15. uri.
SOBOTA, 20. aprila:
Redni pouk Srednješolskega tečaja ob 15. v Slov. hiši.
Slovensko gledališče prireja Čehovo „**Striček Vanja**“ v režiji Blaža Mikliča na odru Slovenke hiše.
NEDELJA, 21. aprila:
V Slovenski hiši po maši **Občni zbor Zedinjene Slovenije.**
Na Pristavi v Castelarju popoldan Glasbena prireditev
NEDELJA, 28. aprila:
V Slomškovem domu občni Zbor in kosilo ZSMŽ Ramos Mejía
Na Pristavi občni zbor društva
SREDA, 1. maja:
Mladinski turnir v Slovenski vasi
NEDELJA, 5. maja:
42. obletnica v Slovenskem domu v Carapachayu

ZA SMEH

Profesor zamišljeno bere služkinja.
...
„Zakaj si pozdravil tega policaja?“
...
„Poznam ga, saj vsak večer pripelje našega očka domov.“
...
„No, kaj praviš, stara, k lepemu razgledu?“
...
„Res, nimam besed.“
...
„O, potem bova pa kar tukaj ostala.“

ADROGEJČANI,

bivši gojenci Rožmanovega zavoda!

Pred 50 leti je zavod sprejel prve zavodarje. Da počastimo to obletnico, da se srečamo s prijatelji in obudimo spomine, da vidimo, kako zgleđamo po tolikih letih, da si morda med seboj pomagamo...

se dobimo v petek 12. aprila v Slovenski hiši:

19.30: sv. maša. Somašujejo bivši zavodarji - duhovniki z bivšim g. prefektom.
21.00: prijateljsko srečanje in prigrizek.

Prinesite s seboj veliko dobre volje, spominov, kakšno takratno sliko in nekaj devalviranih pesov za kritje stroškov.

(Pridejo: Kuza, Kafra, Kefa, Molo, Miška, Šefla, Nito, Čerkovnik...)

Prosimo za prijave na sledeče telefone: 4696-8842, 4762-3796, 4752-8444 in 4267-1239.

Pripravljalni odbor

Roditeljski sestanek za starše in učitelje vseh domov

bo v nedeljo, 7. aprila ob 10.30 uri na Pristavi

Predaval bo **dr. Stanko Gerjolj CM**, dr. teologije in pedagogike/psihologije ter doc. za pegadoško in razvojno psihologijo, pedagogiko in katehetiko

Vabi Prešernova šola

„Cinco dias“ o Sloveniji

Madridski gospodarski časnik Cinco dias je v izdaji 27. marca v posebni prilogi Exportador namenil enajst strani analizi gospodarskega položaja v Sloveniji.

V povzetku priloge piše, da je Slovenija država kandidatka za članstvo v EU, ki ima najboljše gospodarske kazalce, ki so posledica razvite industrije, politične stabilnosti in privatizacije.

V uvodniku, ki predstavlja kratko zgodovino osamosvojitve, je poudarjeno, da so dobri gospodarski dosežki Slovenije odraz političnega in gospodarskega prehoda brez prevelikih preskokov.

Prispevek z naslovom Solidna država kandidatka govori o pogajanjih za vstop v EU, Slovenijo pa uvršča med najperpektivnejše kandidatke za članstvo v EU.

Omenja tudi poročilo Evropske komisije o napredku Slovenije, pri katerem je od leta 1997 omenjena kot država, ki ima stabilno tržno gospodarstvo, ki je uvedla merila konkurenčnosti in privatizirala različne sektorje gospodarstva.

Med drugim so predstavljena španska podjetja v Sloveniji, kot so Mango, Manterol in BSH, ter slovensko podjetje Iskraemeco v Španiji. Pod naslovom Zdravo gospodarstvo časnik opozarja, da so španska podjetja še vedno premalo navzoča v državi, ki ima primerljivo raven gospodarskega razvoja s Portugalsko. Slovenijo uvršča v sam vrh varnih gospodarskih naložb.

Prispevek Kultura, smučanje in planinstvo piše, da v Sloveniji, ki ima samo 45 kilometrov obale, prevladuje kmečki turizem, ki je močno razvit.

Ob koncu je objavljen še prispevek slovenskega veleposlanika v Španiji Cirila Štoklja, ki piše o intenzivnosti in napredku tako

na področju gospodarskih kot političnih odnosov med Slovenijo in Španijo ter o prihodnjih priložnostih v okviru polnopravnega članstva Slovenije v EU.

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI
3. aprila 2002

1 EURO 224,36SIT

1 U\$S dolar 255,51SIT

Naročilnica za Svobodno Slovenijo

Podpisani se naročam na tednik Svobodna Slovenija.

- Želim ga prejemati
 po pošti (točno napiši naslov)
 po raznašalcu (navedi kraj in skupino)

Ime in priimek: .....

Ulica in št.: .....

Kraj: ..... Poštna št.: .....

Provincia:..... Tel.: .....

Država: .....

Podpis

Naročilnico spolnite in pošljite jo: po raznašalcu vašega okraja, po faksu na tel.: +54-11-4636-2421, po elektronski pošti esloveniau@sinectis.com.ar

Vse dobro se nekđaj vrne...

Odbor Slomškovega doma SDO-SFZ Slomškovega doma
Slovenski Instrumentalni Ansambel
vabijo na

SUPER PLES V JESENI

... Ples kot nekoč, ples za vse!

- ☘ Za vse, ki pogrešate valčke in polke...
- ☘ Za vse, ki radi plečete ali poslušate rock, blues, country glasbo...
- ☘ Za vse starosti...

Sodelujejo Slovenski Instrumentalni Ansambel, DJ ter povabljene skupine

13. Aprila 21.30 uri
v Slomškovem domu

VARSTVO OTROK